

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa D. P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w K.,
Sądowi Okręgowemu w O., Sądowi Apelacyjnemu w [...],
Zakładowi Karnemu w C. i Aresztowi Śledczemu w S.
o ochronę dóbr osobistych, zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adwokatowi Z. B. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda D. P. wniesioną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] oddalającego apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w K., którym oddalono powództwo o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa na rzecz powoda kwoty 4.000.000 zł. tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa przez sądy oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, implikuje poddanie jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących ją do przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powód oparł na zarzucie nieważności postępowania przed Sądem drugiej i Sądem pierwszej instancji polegającej na pozbawieniu powoda możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) oraz na oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawiera zarówno zarzut nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81), jak i zarzut niewłaściwego, zdaniem skarżącego, rozstrzygnięcia apelacji powoda przez nieuwzględnienie sformułowanego w niej zarzutu nieważności

postępowania przed Sądem pierwszej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2001 r. I CKN 999/98, niepubl.). W rozpoznawanej sprawie Sąd drugiej instancji wyczerpująco odniósł się do sformułowanego w apelacji powoda zarzutu nieważności postępowania przez Sądem Okręgowym oraz argumentów wspierających ten zarzut, wskazując na znajdujące oparcie w aktach sprawy przyczyny uznania tego zarzutu apelującego za niezasadny. W judykaturze i doktrynie przyjmuje się zgodnie, iż pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. ma miejsce, gdy z powodu wadliwych czynności procesowych sądu lub strony przeciwnej, skarżący nie mógł brać i nie brał udziału nie tylko w toku całego postępowania, ale także w jego istotnej części, przy czym chodzi o całkowite faktyczne pozbawienie strony możliwości obrony (por. postanowienie SN z dnia 28 listopada 2002 r., II CKN 399/01, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z 13.06.2002 r., sygn. V CKN 1057/00, niepubl.), polegające przykładowo na niezawiadamianiu strony o terminie posiedzeń sądowych, pozbawieniu możliwości składania pism procesowych czy wniosków dowodowych.

Wskazana podstawa nieważności postępowania nie zachodziła ani w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, ani przed Sądem Apelacyjnym, albowiem nie stanowi jej fakt nie doprowadzenia powoda, odbywającego karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym, na termin dwóch rozpraw. Powód składał liczne pisma procesowe, wnioski dowodowe, a także uczestniczył w części rozpraw i został przesłuchany w charakterze strony na rozprawie w dniu 28 września 2010 roku (k. 485 verte- 487 akt sprawy), nie doszło więc do naruszenia gwarancji procesowych powoda, możliwości prezentowania przez niego stanowiska w sprawie oraz dochodzenia zgłoszonych przez niego roszczeń. W zakresie, w którym Sąd Okręgowy nie przeprowadził postępowania dowodowego i nie poczynił ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia o zgłoszonych roszczeniach sprawa została skierowana, po uchyleniu w tej części wyroku, do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi

regułami interpretacji (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. nie publikowane postanowienia SN: z dnia 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, dnia 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z dnia 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Wymogów tych skarga kasacyjna powoda nie spełnia, albowiem ogranicza się jedynie do zdawkowego zarzutu naruszenia przez zaskarżony wyrok wskazanych w podstawach skargi przepisów postępowania.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika powoda z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r.- Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U.2009, nr 146, poz.1188) oraz § 2 ust. 3 w związku z § 6 punkt 7 w związku z § 13 ust. 4 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U.2013, nr 461 - j.t.). Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego, który złożył odpowiedź na skargę kasacyjną, znajduje oparcie w art. 98, 99, 108 i 398²¹ k.p.c.